ÚTMUTATÓ AZ ÁLLAM- ÉS JOGTUDOMÁNY CÍMŰ FOLYÓIRAT RECENZIÓIHOZ

Az Állam- és Jogtudomány című folyóirat Szerkesztősége recenzióként minimum negyed szerzői ív (10.000 n), maximum egy szerzői ív (40.000 n) terjedelmű kéziratokat vár. A szerkesztőségi irányelvek szerint a folyóiratban megjelenő recenziók röviden ismertetik a mű felépítését és főbb téziseit, elhelyezik azt a szakirodalom kontextusában, utalnak annak újításaira a meglévő írásokhoz képest, valamint – az erényekre és a hiányosságokra egyaránt rámutatva – értékelik a művet, és továbbgondolják a szerző megállapításait. Az elkészült recenziókat az ajtrec@tk.mta.hu e-mail címre kérjük eljuttatni. A kézirat megküldésével egyidejűleg a szerző nyilatkozni köteles arról, hogy a recenzió magyar nyelven más orgánumnál még nem jelent meg, és ilyen célból nem is kerül vagy került benyújtásra.

Formai követelmények

A recenziók a tanulmányokra irányadó és az alábbiakban közölt hivatkozási mintát követik, azzal az eltéréssel, hogy az ismertetett mű oldalszámai a főszövegben jelenítendők meg, a következő minta szerint: (28. o.).

1. Rövidítések

A recenziókban a folyóirat rövidítésjegyzékében szereplő rövidítések használhatók és használandók. (A szerkesztés során minden esetben alkalmazni fogjuk a felsorolt rövidítéseket és a folyóiratnak a rövidítésekre vonatkozó saját szabályait – lásd a jegyzék után –, akkor is, ha a szerző nem vagy nem minden esetben vette figyelembe azokat a kézirat elkészítésekor.) A listában egyelőre nem szereplő (intézmény)név vagy fogalom rövidítése is lehetséges, de kérjük a szerzőket, hogy lehetőleg külön jelöljék, ha új rövidítést szeretnének bevezetni. A folyóirat egyes számaiban nem az alábbi, teljes rövidítésjegyzék jelenik majd meg, hanem csupán az adott számban szereplő tételek.

AB	Alkotmánybíróság
ab.	alkotmánybíróság
ABGB	Allgemeines Bürgerliches Gesetzbuch (1811, Ausztria)
ABH	Az Alkotmánybíróság határozatai
ABK	Az Alkotmánybíróság határozatai: az Alkotmánybíróság hivatalos lapja
Abtv.	1989. évi XXXII. törvény az Alkotmánybíróságról
Áe.	1957. évi IV. törvény az államigazgatási eljárás általános szabályairól
Áht.	1992. évi XXXVIII. törvény az államháztartásról
alk.	alkotmány
Alk.	a Magyar Köztársaság Alkotmánya (1949. évi XX. törvény)
All ER	All England Law Reports
ALR	Allgemeines Landrecht (1794, Poroszország)
Ápt.	1979. évi II. törvény az állami pénzügyekről
ÁPV Zrt.	Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Zártkörűen működő Részvénytársaság
ARSP	Archiv für Rechts- und Sozialphilosophie
ÁSZ	Állami Számvevőszék
ÁSZtv.	1989. évi XXXVIII. törvény az az Állami Számvevőszékről
Atv.	1998. évi XCIII. törvény az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal egyes feladatairól
Avtv.	1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról
BAF	Bankfelügyelet
Be. (régi)	1973. évi I. törvény a büntetőeljárásról
Be.	1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról
bek.	bekezdés
BerlVerfGE	Entscheidungen des Berliner Verfassungsgerichts
BGB	Bürgerliches Gesetzbuch (1896, Németország)
BH	Bírósági Határozatok

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

Bjt.	1997. évi. 67. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról
Bjtv.	1997. évi LXVII. törvény a bírák jogállásáról és javadalmazásáról
BK	Belügyi Közlöny
BM	Belügyminisztérium
Bsz. (régi)	1972. évi IV. törvény a bíróságokról
Bsz.	1997. évi LXVI. törvény a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról
BT	Biztonsági Tanács
Btk.	1978. évi IV. törvény a Büntető Törvénykönyvről
Bv. tvr.	a büntetések és az intézkedések végrehajtásáról szóló 1979. évi 11. törvényerejű rendelet
BVerfG	Bundesverfassungsgericht [német szövetségi alkotmánybíróság]
B-VG	Bundes-Verfassungsgesetz [osztrák szövetségi alkotmánytörvény] (1920)
CMLR	Common Market Law Reports
Csjt.	1952. évi IV. törvény a házasságról, a családról és a gyámságról
Csődtv.	1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról, a felszámolási eljárásról és a végelszámolási eljárásról
D.	Digesta
DR	European Commission on Human Rights Decisions and Reports
e. a.	et aliena [és mások, és egyéb]
é. n.	év nélkül
EAK	Európai Atomenergia Közösség (Euratom)
EAKSZ	az Európai Atomenergia Közösséget (Euratom) alapító Szerződés (1957 Róma)
EBH	elvi bírósági határozat
EBHT	Európai Bírósági Határozatok Tára
Ebktv.	2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
ECHR	European Court of Human Rights
ECR	European Court Reports
EFTA	European Free Trade Association
EGK	Európai Gazdasági Közösség
EGMU	Európai Gazdasági és Monetáris Unió
EGT	Európai Gazdasági Térség
Egytv.	1989. évi II. törvény az egyesülési jogról
EJEB	Emberi Jogok Európai Bírósága
EJEBiz.	Emberi Jogok Európai Bizottsága
EJEE	az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, 1950. november 4-én kelt Egyezmény (1950 Róma)
EJENY	Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata (1948 Párizs)
EK	Európai Közösség, Európai Közösségek
EKA	Ellenzéki Kerekasztal
EKB	Európai Központi Bank
EKSZ	az Európai (Gazdasági) Közösséget alapító Római Szerződés (1957 Róma)
ENSZ	Egyesült Nemzetek Szervezete
ESZAK	Európai Szén- és Acélközösség
ESZAKSZ	az Európai Szén- és Acélközösséget alapító Párizsi Szerződés (1951 Párizs)
ESzocK	Európai Szociális Karta (1961 Torino, módosítva 1996 Strasbourg)
Et.	1989. évi II. törvény az egyesülési jogról
ETS	European Treaty Series
EU	Alapjogi Karta az Európai Unió Alapjogi Chartája (2000 Nizza)
EU	Európai Unió, Europäische Union
EuB	Európai Bíróság
EUSZ	az Európai Uniót alapító Maastrichti Szerződés (1992)
EüM	Egészségügyi Minisztérium
Eütv. (régi)	1972. évi II. törvény az egészségügyről
Eütv.	1997. évi CLIV. törvény az egészségügyről
ÉVM	Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium
Fot.	2005. évi CXXXIX. törvény a felsőoktatásról
GG	Grundgesetz [alaptörvény, a Német Szövetségi Köztársaság alkotmánya] (1949)
GM	Gazdasági Minisztérium
GNY	genfi nyilatkozat (1924)
Gst.	1995. évi XLVIII. törvény a gazdasági stabilizációt szolgáló egyes törvénymódosításokról
GSZKJNE	Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya (1966)
Gt.	2006. évi IV. törvény a gazdasági társaságokról
GYISM	Gyermek-, Ifjúsági és Sportminisztérium
Gyt.	1989. évi III. törvény a gyülekezési jogról
Gyvt.	a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
h. n.	hely nélkül

a Szerkesztőség

Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

hat.	határozat
HM	Honvédelmi Minisztérium
HT	Honvédelmi Tanács
Hvt.	2004. évi CV. törvény a honvédelemről és a Magyar Honvédségről
ill.	illetve
ILO	Nemzetközi Munkaügyi Szervezet
IM	Igazságügyi Minisztérium
IpM	Ipari Minisztérium
IRM	Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
Itv. (régi)	1986. évi I. törvény az illetékekről
Itv.	1990. évi XCIII. törvény az illetékekről
Jat.	1978. évi XI. törvény a jogalkotásról
JEH	jogegységi határozat
k. n.	kiadó nélkül
KBER	Központi Bankok Európai Rendszere
KE	köztársasági elnök
KER	köztársasági elnöki rendelet
Ket.	2004. évi CXL. törvény a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól
KJE	Közigazgatási jogegységi határozat
Kjt.	1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
Kjtv.	1990. évi LV. törvény az országgyűlési képviselők jogállásáról
Korm.	Kormány
KöM	Környezetvédelmi Minisztérium
Közl. Ért.	Közlekedési Értesítő
Közokt. tv.	1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról
KPJE	Közigazgatási és Polgári jogegységi határozat
KPM	Közlekedési és Postaügyi Minisztérium
KRESZ	1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
KTM	Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium
Kutv.	1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről
kül.	különösen
LB	Legfelsőbb Bíróság
lj.	lábjegyzet
Ltv.	1993. évi LXXVIII. törvény a lakások és helyiségek bérletére, valamint elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról
LÜ	Legfőbb Ügyészség
Lvt.	1990. évi IV. törvény a lelkiismereti és vallásszabadságról, valamint az egyházakról
Maastrichti Szerződés *lásd* EUSZ	
MAB	Magyar Akkreditációs Bizottság
ME	miniszterelnök, miniszterelnöki
Médiatv.	1996. évi I. törvény a rádiózásról és televíziózásról
min.	miniszter, miniszteri
MK	Magyar Közlöny
MKM	Művelődési és Közoktatási Minisztérium
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MNBtv.	2001. évi LVIII. törvény a Magyar Nemzeti Bankról
MOL	Magyar Országos Levéltár
msz.	margószám
MSZMP	Magyar Szocialista Munkáspárt
MSZP	Magyar Szocialista Párt
MT	Minisztertanács
Mt. (régi)	1967. évi I. törvény a Munka Törvénykönyvéről
Mt.	1992. évi XXII. törvény a Munka Törvénykönyvéről
MTA	Magyar Tudományos Akadémia
Nek. tv.	1993. LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól
NEKA	Nemzeti Kerekasztal
NET	Népköztársaság Elnöki Tanácsa
NJW	Neue juristische Wochenschrift
Nksztv.	2005. évi L. törvény a nemzetközi szerződésekkel kapcsolatos eljárásról
NM	népjóléti miniszter
Nsztv. (régi)	1989. évi XVII. törvény a népszavazásról és népi kezdeményezésről
Nsztv.	1998. évi III. törvény a népszavazásról és a népi kezdeményezésről
NYE	New York-i egyezmény (1989)

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

OBH	Országgyűlési Biztosok Hivatala
OGY	Országgyűlés
OIT	Országos Igazságszolgáltatási Tanács
OM	Oktatásügyi Minisztérium
ORFK	Országos Rendőr-főkapitányság
orsz.	országos
ORTT	Országos Rádió és Televízió Testület
OVB	Országos Választási Bizottság
ök.	önkormányzat, önkormányzati
Ötv.	1990. évi LXV. törvény az önkormányzatokról
Övtv.	1990. évi LXIV. törvény a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásáról
Párttv.	1989. évi XXXIII. törvény a pártok működéséről és gazdálkodásáról
pl.	például
PM	Pénzügyminisztérium
Pp.	1952. évi III. törvény a polgári perrendtartásról
PPJNE	Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya
PSZÁF	Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete
Ptk.	1959. évi IV. törvény a polgári Törvénykönyvről
Ptké.	1960. évi 11. törvényerejű rendelet a Ptk. hatálybalépéséről és végrehajtásáról
rend.	rendelet
Római Szerződés *lásd* EKSZ	
Rtv.	1994. évi XXXIV. törvény a rendőrségről
SK	Statisztikai Közlöny
stb.	és a többi
Stv.	1986. évi II. törvény a sajtóról
sz.	számú
Szabs. tv.	1999. évi LXIX. törvény a szabálysértésekről
SZCSM	Szociális és Családügyi Minisztérium
SZMSZ	szervezeti és működési szabályzat
SZOT	Szakszervezetek Országos Tanácsa
Sztv. (régi)	1968. évi I. törvény a szabálysértésekről
Sztv.	1999. évi LXIX. törvény a szabálysértésekről
tc.	törvénycikk
TEÁOR	9003/2003. (SK 6.) KSH közlemény a gazdasági tevékenységek egységes ágazati osztályozási rendszeréről
ti.	tudniillik
Tü.	teljes ülés
tv.	törvény
tvr.	törvényerejű rendelet
ún.	úgynevezett
ÜK	Ügyészségi Közlöny
Ütv.	1972. évi V. törvény a Magyar Köztársaság ügyészségéről
Üsztv.	1994. évi LXXX. törvény az ügyészségi szolgálati viszonyról és az ügyészségi adatkezelésről
v.	versus
Ve.	1997. évi C. törvény a választási eljárásról
Vht.	1994. évi LIII. törvény a bírósági végrehajtásról
Vjt.	1989. évi XXXIV. törvény az országgyűlési képviselők választásáról
vö.	vesd össze
vs.	versus
WHO	ENSZ Egészségügyi Világszervezet
WTO	Világkereskedelmi Szervezet

A főszövegben a rövidítésjegyzékben található tételek közül a mozaikszóval rövidített intézményneveket (például ENSZ, EU, ORTT, AB), a rövidített törvényneveket (például Avtv., Ötv.) és egyes bevett közszói rövidítéseket (stb., vö., ti., ún.) használjuk, továbbá csakis jogforrási megjelölésekben a miniszter(i), miniszterelnök(i), köztársasági elnök(i), valamint az Országgyűlés és a Kormány kifejezés rövidítését (min., ME, KE, OGY, Korm.). A jegyzetanyagban tágabb körben élünk az intézménynevek (például LB, OGY, Korm.), dokumentumok, törvények, kiadványok, egyes szakkifejezések (például Alk., MK, bek., hat., tv.), de a közszavak (pl., ill., kül.) rövidíthetőségével is: mindent rövidítünk, ami a rövidítésjegyzékben található, akkor is, ha szóösszetétel tagja (például EU-tagság). A miniszter(i), miniszterelnök(i), köztársasági elnök(i) kifejezés rövidítését (min., ME, KE)

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

azonban a jegyzetekben is kizárólag jogforrási megjelölésekben alkalmazzuk. A rövidítésekhez lásd még a II. appendixet.

2. Magyar joganyagok idézése

A törvények és rendeletek címét minden esetben dőlt betűvel szedjük. Az egy recenzión belüli első előforduláskor kiírjuk a teljes címet: *az Alkotmány módosításáról szóló 1989. évi XXXI. törvény*, majd a további előfordulásokkor már csak az évszámát és a számát tüntetjük föl, a tárgyát nem: *1989. évi XXXI. törvény*, és ekkor is kurziváljuk. A leggyakrabban idézett jogszabályokra minden esetben a rövidítésükkel hivatkozunk (feloldásukat a rövidítésjegyzék tartalmazza), és ezeket nem is kurziváljuk. Néhány törvény címe pedig olyan hosszú, hogy a főszövegben az első említéskor is a rövid alakkal utalunk rá, és a teljes címet inkább lábjegyzetben közöljük (ilyen például az *1972. évi I. törvény az 1949. évi XX. törvény módosításáról és a Magyar Népköztársaság Alkotmányának egységes szövegéről*).

Az AB határozatokat az AB által használt módon idézzük, megjelölve a határozat (végzés) kezdő és aktuálisan meghivatkozott oldalszámát is:

> 34/1991. (VI. 15.) AB határozat, ABH 1991, 149, 151–152.
>
> 7/2004. (III. 24.) AB határozat, ABK 2004. március, 172, 181.

Az ABH-hivatkozás sajátossága, hogy a végén mindig pont van (akkor is, ha zárójelben szerepel a hivatkozás egy mondat közepén), a „tól–ig" oldalszámok között nagykötőjelet (–) használunk, nem kiskötőjelet (-). Mintaként a http://www.mkab.hu/index.php?id=friss_hatarozatok oldalon található határozatok szolgálnak. ABK-idézetet csak akkor használunk, ha az ABH kötet még nem jelent meg, Magyar Közlöny-beli oldalszámokat pedig akkor adunk meg, ha a kéziratzáráskor még az ABK sem jelent meg. Az ABH-kötetek pdf formátumban letölthetők az AB honlapjáról: http://www.mkab.hu/index.php?id=hivatalos_lap. Amennyiben a főszövegben hivatkozunk AB döntésekre, akkor az ABH vagy ABK hivatkozást ott adjuk meg, nem lábjegyzetben, az AB mindenkori aktuális idézési gyakorlata, azaz az alábbiak szerint:

> Az Alkotmány 67. § (1) bekezdése tehát „a gyermek alapvető jogáról rendelkezik és egyidejűleg megfogalmazza a gyermek védelmével és gondoskodásával kapcsolatos általános követelményeket és állami feladatokat" [79/1995. (XII. 21.) AB határozat, ABH 399, 405.].
>
> Az 54/2004. (XII. 13.) AB határozatban pedig mindebből arra következtetett, hogy mindennek megvalósítása terén az államnak – éppen a 16. § alapján – jelentős kötelezettségei vannak (ABH 2004, 690, 757.).

Az ABK, a Magyar Közlöny és minden más közlöny letölthető az alábbi helyről: http://www.kozlonykiado.hu/kozlonyok/valaszt.htm.

A Bírósági Határozatokban közzétett magyar bírósági határozatok egységes hivatkozása (figyeljünk a szóközökre!):

> BH 2003. 294.

Az alsóbb szintű bíróságok határozataira a bíróság és az ügyszám megjelölésével hivatkozunk; ha valamelyik folyóirat leközölte a szöveget, akkor (az ügyszám megadása után) oldalszám tekintetében arra kell hivatkozni, például:

> Pest Megyei Bíróság 1.Bf.442/2004/11., megjelent: „Ítélet a Bencsik-ügyben" *Fundamentum* 2004/4. 73–76.

Lásd még az I. appendixet: *29/2007. (V. 31.) IRM rendelet a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett határozatok megjelöléséről*. A bírósági ítéletek teljes szövege (tehát nem csupán a BH-s kivonat) anonimizált formában letölthető az alábbi címről: http://www.birosag.hu/engine.aspx?page=anonim.

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

3. Nemzetközi, EU-s és külföldi joganyagok hivatkozása

Főszabály szerint a nemzetközi dokumentumokat az irodalomban bevett angol (tehát nem a francia) idézéssel hivatkozzuk. Magyar hivatkozás ott indokolt, ahol történelmi dokumentumról, magyar hivatalos lapban (magyarul) megjelent vagy EU-s dokumentumról van szó. Néhány helyen az irodalomban többféle hivatkozási minta is elfogadott, amelyek közül választhatunk (de egyazon íráson belül ne változtassunk a módszeren). Lehetőség szerint az alább felkínált eljárások közül az „informatív, de nem feltétlenül hivatalos" módokat használjuk, mert célunk az (adott esetben nem nemzetközi jogász) olvasó informálása (a hivatalos idézési formulák ugyanis gyakran például az évszámot sem tartalmazzák). A nemzetközi szerződések, dokumentumok címét kurziváljuk.

3.1 Nemzetközi szerződések

3.1.1 Történelmi szerződések

> *1648. évi vesztfáliai békeszerződés,* XXVIII. cikk. (Ha az eredeti szövegben arab számozással szerepelnek a cikkek, értelemszerűen a magyar átiratban is így kell feltüntetni.)

3.1.2 Hazánkban kihirdetett nemzetközi szerződések

> *1969. évi bécsi egyezmény,* 34–37. cikk. Kihirdette: *1987. évi 12. törvényerejű rendelet a szerződések jogáról szóló, Bécsben az 1969. évi május hó 23. napján kelt szerződés kihirdetéséről.* (További hivatkozásoknál elegendő: 1969. évi bécsi egyezmény, 2. cikk.)

3.1.3 Közzétett, de nem kihirdetett nemzetközi szerződések

> *1949. évi genfi egyezmények,* 2000/17–20. számú Nemzetközi Szerződés a külügyminisztertől. Magyar Közlöny, 2000/112. (2000. november 16.), 7020–7116.

3.1.4 Ki nem hirdetett nemzetközi szerződések

Hivatalos:

> *Inter-American Convention on the Granting of Civil Rights to Women,* 1438 U.N.T.S. 51, Article 1.

Nem hivatalos, de informatív – a legpraktikusabb (további hivatkozásoknál csak a hiteles nyelv szerinti cím, a megkötés helye és ideje már nem kell):

> *Protocol to the African Charter on Human and Peoples' Rights on the Rights of Women in Africa,* Maputo, 11 July 2003, Article 1.

3.2 ENSZ-dokumentumok

3.2.1 A Biztonsági Tanács határozatai

Amennyiben magyarul is ki van hirdetve, akkor a következő idézés javasolt:

> *Statute of the International Tribunal for Rwanda.* S. C. Res. 955, 3453rd mtg., 8 November 1994, U.N. Doc. S/RES/955 (1994), Annex, Article 3. Kihirdette: *1999. évi CI. törvény az 1994. január 1. és 1994. december 31. között Ruanda területén elkövetett népirtásért és a nemzetközi humanitárius jog egyéb súlyos megsértéséért felelős személyek, valamint a szomszédos államok területén elkövetett népirtásért és egyéb hasonló jogsértésekért felelős ruandai állampolgárok megbüntetésére létrejött Nemzetközi Büntetőtörvényszék Alapokmányából fakadó kötelezettségek végrehajtásáról.*

Ha a BT-határozat nincs kihirdetve magyarul, akkor a következő idézés javasolt:

> Hivatalos angol: S.C. Res. 660, 45 U.N. SCOR, 19, U.N. Doc. S/RES/660 (1990), para. 1.

Nem hivatalos, de informatív:

> S.C. Res. 660, 2932nd mtg., 2 August 1990, U.N. Doc. S/RES/660 (1990), para. 1-2.

3.2.2 A Közgyűlés határozatai

Hivatalos, új határozati számozás:

> *United Nations Millennium Declaration,* G.A. Res. 55/2, U.N. GAOR, 55th sess., Supp. No. 49, 4, U.N. Doc. A/55/49 (2000)

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

Hivatalos, régi határozati számozás:

> *Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples,* G.A. Res. 1514 (XV), 15 U.N. GAOR Supp. (No. 16), 66, U.N. Doc. A/4684 (1961)

Nem hivatalos, de informatív:

> *Declaration on the Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples,* G.A. Res. 1514, 947th plen. mtg., 14 December 1960, U.N. Doc. A/RES/1514 (XV), Annex, para. 1.

3.2.3 Konferenciai záróokmányok

> *Final Act of the International Conference on Human Rights (Proclamation of Teheran),* Teheran, 13 May 1968, U.N. Doc. A/CONF.32/41 (1968), para. 2.
>
> *Vienna Declaration and Programme of Action,* Vienna, 25 June 1993, U.N. Doc. A/CONF.157/23, preamble.

3.2.4 Emberi Jogi Bizottság (Human Rights Committee)

> General Comment No. 29. (Art. 4, States of Emergency), 24 July 2001, U.N. Doc. CCPR/C/21/Rev.1/Add.11 (2001), para. 11.
>
> *Quinteros v. Uruguay,* Communication No. 107/1981, 21 July 1983, U.N. Doc. CCPR/C/19/D/107/1981, para. 14.

3.2.5 Ex-Emberi Jogi Bizottság (ex-Commission on Human Rights) és az Emberi Jogok Előmozdításának és Védelmének Albizottsága

Hivatalos:

> *Human rights and terrorism,* C.H.R. Res. 1997/42, ESCOR Supp. (No. 3), 139, U.N. Doc. E/CN.4/1997/42 (1997), para. 1.

Albizottsági dokumentum, nem hivatalos, de bevett hivatkozás:

> *Terrorism and human rights.* Final report of the Special Rapporteur, Kalliopi K. Koufa, 25 June 2004, U.N. Doc. E/CN.4/Sub.2/2004/40, para. 12.

3.2.6 Emberi Jogi Tanács (Human Rights Council)

Jelentés, bevett idézés:

> *Report of the independent expert on the question of human rights and extreme poverty,* Arjun Sengupta, 31 May 2007, U.N. Doc. A/HRC/5/3, para. 1.

3.3 Bírósági döntések

3.3.1 Állandó Nemzetközi Bíróság

> *The S.S. Lotus (France v. Turkey),* Judgement No. 9, 7 September 1927. P.C.I.J. Series A, No. 10, 18.
>
> *Interpretation of Article 3, paragraph 2, of the Treaty of Lausanne (Frontier between Iraq and Turkey),* Advisory Opinion No. 12, 21 November 1925. P.C.I.J. Series B, No. 12, 25.

3.3.2 Nemzetközi Bíróság

> *Case concerning Military and Paramilitary Activities in and against Nicaragua (Nicaragua v. United States of America),* Judgement of 27 June 1986, I.C.J. Reports 1986, 64-65, para. 115.
>
> *Reservations to the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide.* Advisory Opinion of 28 May 1951, I.C.J. Reports 1951, 23.

3.3.3 Emberi Jogok Európai Bírósága

A döntéseket angolul jelöljük (tehát nem franciául, és nem is valamiféle magyarított formában; az esetlegesen megjelent magyar ítéletfordításokat kiegészítésként megadhatjuk a hivatalos jelölés után „magyarul megjelent:" bevezetéssel). Az idézési szabályokat részletesen elolvashatjuk a http://www.echr.coe.int/ECHR/EN/Header/Case-Law/Published+case+law/Citation/ oldalon. Ehelyütt csupán a legfontosabbakat említjük meg:

1998 előtt (régi ítéletek idézése, hivatalos papíralapú kiadványban):

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

McCann and Others v. The United Kingdom, Judgement of 27 September 1995, Series A, no. 324, p. 62, § 213-214.

1998 után a „Reports of Judgments and Decisions of the European Court of Human Rights" tartalmazza a legfontosabb döntéseket:

Campbell v. Ireland [GC], no. 45678/98, § 24, ECHR 1999-II

Amennyiben az 1998 utáni döntés nem jelent meg az ECHR-ben, akkor ügyszám és dátum alapján hivatkozzuk őket (ezek elektronikusan elérhetők a HUDOC adatbázisból: http://cmiskp.echr.coe.int/tkp197/search.asp?skin=hudoc-en):

McShane v. The United Kingdom, Judgement of 28 August 2002, no. 43290/98, § 94-98.

3.3.4 Európai Bíróság

A hivatalos magyar EU-s idézés meglehetősen körülményes, ennek ellenére ezt használjuk. A http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=hu honlapon esetszám alapján megtalálhatjuk a magyar idézési módot. Amennyiben a magyar csatlakozás (2004) előtti esetről van szó, akkor az esetet magát magyarul nem találjuk ugyan meg, de a rá való hivatalos hivatkozást kideríthetjük, ha a nevezett honlapon a „Szöveg szavai" mezőbe írjuk be a kérdéses eset ügyszámát: így megkapjuk, hogy mostanában hogyan utalnak az esetre hivatalosan. Ennek hiányában az angol oldalszámos idézést (http://curia.europa.eu/en/content/juris/c2.htm) lehet magyarosítani.

Az EBHT oldalszámokról: 1969 óta kezdődnek a döntések minden nyelven ugyanazon az oldalon és 1979 óta minden egyes oldal azonos a gyűjteményekben; 1979 előtti ügyekben az angol kiadás [ECR] használandó, de „EBHT" megnevezéssel; a brit csatlakozás előtti időkből, amikor nem volt angol kiadása EuB határozatainak, akkor az eljárás nyelve szerinti gyűjtemény oldalszámai az irányadók (ugyancsak „EBHT"-ként jelölve):

230/81. sz. Luxemburg kontra Parlament ügyben 1983. február 10-én hozott ítélet [EBHT 1983., 255. és 287. o.]

40/79. sz. P. kontra Bizottság ügyben 1981. február 5-én hozott ítélet [EBHT 1981., 361. o.] 12. pontja

26/62. sz. Van Gend & Loos ügyben 1963. február 5-én hozott ítélet [EBHT 1963., 3. o.]

3.4 Közösségi jogszabályok

Az EU-s dokumentumok magyar nyelvű idézéséhez általános útmutató található az alábbi címen: http://publications.europa.eu/code/hu/hu-000500.htm. Általános magyar helyesírási és jogi helyesírási kérdésekkel foglalkozik a http://publications.europa.eu/code/pdf/000300-PIV-hu-2007.pdf dokumentum.

A legfontosabb típusú EU-s normaidézéseket itt kiemeljük:

EKSZ 234. cikk (1) bek.

A Bizottság 1038/2006/EK rendelete (2006. július 7.) az egyes gyümölcs- és zöldségfélék belépési árának meghatározására szolgáló behozatali átalányértékek megállapításáról

1996. december 2-i 118/97/EK tanácsi rendelettel módosított és naprakésszé tett, az 1999. február 8-i 307/1999/EK tanácsi rendelettel módosított, a szociális biztonsági rendszereknek a Közösségen belül mozgó munkavállalókra, önálló vállalkozókra és családtagjaikra történő alkalmazásáról szóló, 1971. június 14-i 1408/71/EGK tanácsi rendelet 4. cikke (2a) bekezdésének értelmében

3.5 Külföldi nemzeti joganyagok

Külföldi (nemzeti) anyagokat az ottani szabályok szerint (tehát például angolszász országokban nemcsak az eset neve, hanem a *law report,* annak évszáma, oldalszáma stb. megadásával) hivatkozzuk:

Royal College of Nursing v. St Marylebone Corp'n [1959] 3 All ER 663

BVerfGE 1, 97

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

Angolszász joganyagokra (de nem másra!) az *Oxford Standard for Citation of Legal Authorities (OSCOLA)* használata ajánlott: http://denning.law.ox.ac.uk/published/oscola_2006.pdf.

4 Jogtudományi művek hivatkozása, címleírás-technika

Minden hivatkozás esetén:

A vezetéknevek KISKAPITÁLISSAL szerepelnek, a keresztneveket is minden esetben kiírjuk, a névsorrend az eredeti marad (például KIS János, Michael SACHS).[1] Több szerző/szerkesztő esetében nagykötőjellel (–) kapcsoljuk össze a neveket. Háromnál több szerző/szerkesztő közül csak az ábécérend szerinti elsőt tüntetjük fel, a többire et al.-lal utalunk.

Ha általában utalunk egy műre, nem kell oldalszámot megadni, minden egyéb esetben viszont igen, mégpedig pontosan a hivatkozott oldal(ak)ét (tehát a kezdő oldalszámot nem), és mellőzendő a német típusú „skk." vagy az „és következő oldalak" kitétel.

Ha egy hivatkozni kívánt műnek van elérhető magyar nyelvű kiadása, minden esetben arra hivatkozzunk (a fordító nevét mindig tüntessük föl az adott írás címe után szögletes zárójelek közé zárva), kivéve akkor, ha a hivatkozás például éppen egy esetleges eltérésre kívánja felhívni a figyelmet az eredeti szöveg és a fordítás között.

Szerkesztett kötetek/írások esetében a szerkesztő(k) neve utáni kettőspontot a (szerk.) kitétel előzi meg (sosem „ed.", „Hrsg.", „Éd." stb.).

Egy- vagy többszerzős és szerkesztett kötetek:

Az adatok állandó sorrendje és az elkülönítésükre szolgáló jelölések: SZERZŐ(K)/SZERKESZTŐ(K) NEVE: *kötetcím* (kiadás helye: kiadó évszám) oldalszám – amennyiben konkrét helyre hivatkozunk.

A kötet címe tehát *dőlt betűs*. A kiadó esetében főszabályként kerüljük a „Kiadó", „Kft." stb. kifejezések használatát (például Osiris és nem Osiris Kiadó), de ez olykor nem alkalmazható (például Közgazdasági és Jogi Könyvkiadó). Egyes esetekben a kiadó által használt rövidítést használjuk (KJK-Kerszöv, HVG-Orac stb.). Azt, hogy hányadik kiadásról van szó, a kiadási év előtt jelöljük felső indexben. Többkötetes műveknél a kötetszám a kötetcím után szerepel (szintén kurziválva).

Robert WALTER: *Der Aufbau der Rechtsordnung* (Wien: Manzsche ^{2}1974).

Friedrich KOJA – Walter ANTONIOLLI: *Allgemeines Verwaltungsrecht* (Wien: Manzsche ^{3}1996) 2.

Hans KELSEN: *Tiszta jogtan* [ford. BIBÓ István] (Budapest: Rejtjel 2001) 12–13.

Ole DUE [et al.] (szerk.): *Festschrift für Ulrich Everling II.* (Baden-Baden: Nomos Verlagsgesellschaft 1995).

Szerkesztett kötetekben megjelent írások:

Az adatok állandó sorrendje és az elkülönítésükre szolgáló jelölések: SZERZŐ(K)/SZERKESZTŐ(K) NEVE: „a hivatkozott írás címe" in SZERKESZTŐ(K) NEVE (szerk.): *kötetcím* (kiadás helye: kiadó évszám) oldalszám.

A hivatkozott írás szerzősége és nem kurzivált, hanem idézőjelbe tett címe után tehát az „in"szócskával vezetjük be, hogy mely kötetben szerepel (az in előtt nincs vessző, utána nincs kettőspont), a szerkesztő(k) neve után pedig a (szerk.) kitétel áll; a többi adat megegyezik a fentiekkel.

BRAGYOVA András: „Az Európai Unióhoz való csatlakozás alkotmányjogi kérdései" in INOTAI András (főszerk.): *EU-tanulmányok I.* (Budapest: Nemzeti Fejlesztési Hivatal 2004) 1105.

Herbert HART: „Introduction" in John AUSTIN: *The Province of Jurisprudence Determined.* And *The Uses of the Study of Jurisprudence* (London: Weidenfeld and Nicolson 1971) vii–xviii, kül. vii.

Wesley Newcomb HOHFELD: „Az alapvető jogi fogalmak a bírói érvelésben" [ford. SZABÓ Miklós] in SZABÓ Miklós – VARGA Csaba (szerk.): *Jog és nyelv* (Budapest: [k. n.] 2000) 59–96.

[1] Kis kapitálist a *Word*ben Shift+CTRL+k kombinációval hívhatunk elő. A nagybetűt kisbetűvé és vissza Shift+F3 változtatja. A KIS KAPITÁLIS nem azonos a NAGYBETŰVEL.

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor

Eugen BUCHER: „Was ist »Begriffsjurisprudenz«?" in Werner KRAWIETZ (szerk.): *Theorie und Technik der Begriffsjurisprudenz* (Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft 1976) 388.

Folyóiratcikkek:

Az adatok állandó sorrendje és az elkülönítésükre szolgáló jelölések: SZERZŐ(K)/SZERKESZTŐ(K) NEVE: „a hivatkozott írás címe" *a folyóirat neve* évszám/szám. oldalszám.

Itt a folyóiratnév a kurzív, a hivatkozott írás címe pedig idézőjelbe kerül. Amelyik folyóiratnak minden számban újrakezdődik az oldalszámozása, ott az adott folyóratszámot is meg kell adni, egyébként csak az évet és az oldalszámot. Tartózkodjunk a „szám" kifejezés használatától (tehát 2004/10. és *nem* 2004. évi 10. szám).

KECSKÉS László: „Indító tézisek a Magyar Köztársaság Alkotmánya EU-vonatkozású szabályainak továbbfejlesztéséhez" *Európai Jog* 2004/3. 6.

HARMATHY Attila: „Bírói gyakorlat – Alkotmány" *Magyar Jog* 2004. 641–648.

Internetes hivatkozás:

Az URL-lel hivatkozhatunk vagy a pontos helyre, vagy az adott tárhelyre (portálra), de ezt csak akkor, ha ott az olvasó számára is egyértelműen megtalálható a hivatkozott szöveg. Lehetőleg ezt az utóbbit tegyük, ha letölthető fájlra (pdf, html stb.) hivatkozunk. A hivatkozás során az URL-ből hagyjuk el a http:\\ tagot, akkor is, ha az nem www-vel kezdődik. A hivatkozott URL-t kurziváljuk, de ne húzzuk alá, és iktassuk ki a hiperhivatkozásokat. A honlap látogatásának idejét megadni fölösleges, mert ha az anyag még mindig ott van, akkor érdektelen, hogy mióta van ott; ha pedig már nincs ott, akkor az olvasónak úgysem segít az, hogy tudja, mikor volt a (már nem elérhető) anyag utoljára elérhető.

www.echr.coe.int

www.echr.coe.int/Convention/webConvenHUN.pdf

www.europarl.eu.int/committees/libe_home.htm

europa.eu.int/eur-lex/en/news/20040702_01.html

Visszautalás egy már hivatozott műre:

Amikor az adott recenzióban az első alkalommal utalunk egy műre, akkor a fent ismertetett teljes hivatkozást alkalmazzuk. Az ugyanerre a műre vonatkozó további hivatkozások esetén visszautalunk arra a lábjegyzetre, amelyben a hivatkozás az első alkalommal szerepelt:

Lásd PIETZKER (5. lj.) 1100.

Amennyiben egy lábjegyzeten belül ugyanattól a szerzőtől több mű is szerepel, akkor azokat a megjelenés évszámával különböztetjük meg egymástól (az évszámok esetleges egyezésekor pedig a cím egy karakterisztikus részletével):

Vö. WALTER 1974 (12. lj.) 68.

KELSEN: *Jogtan* (9. lj.) 87.

KECSKÉS: „Indító tézisek" (82. lj.) 7.

Az „uo." utalást csak *egy lábjegyzeten belül* alkalmazzuk, akkor, ha ugyanarra a már hivatkozott műre utalunk (például „Lásd uo. 13.").

Ha egy kétszerzős művet idézünk újra, akkor az új idézésnél már nincs szóköz a nagykötőjel előtt és után. Tehát eredetileg: MEZEY Barna – SZENTE Zoltán: *Európai alkotmány- és parlamentarizmustörténet* (Budapest: Osiris 2003). De később idézésnél: MEZEY–SZENTE (5. lj.). Kötőjeles nevű szerzőknél kiskötőjelet használunk [pl. Hans-Joachim CREMER], a nagykötőjelet fenntartjuk a több szerzős művek jelölésére.

a Szerkesztőség
Jakab András (főszerkesztő), Hollán Miklós (felelős szerkesztő és tanulmány-szerkesztő), Ganczer Mónika (recenzió-szerkesztő), Menyhárd Attila, Pap András László, Sulyok Gábor